

ROVDYRSKADER PÅ HUSDYR

I Akershus og Oslo slippes årlig omkring 15 000 sau og lam og i underkant av 1 000 storfe på utmarksbeite. Tapstallene for sau har de siste årene vært på mellom 6 og 7 prosent, og 1 % på storfe. I Akershus og Oslo er gaupe den største skadevolderen av de freda rovviltartene. Ulveskader er registrert i Eidsvoll og Nes, kommunene øst for Glomma og sørøst i Follo.

I Østfold beiter de fleste husdyra på inngjerdete områder, ofte en blanding av skogsmark og innmark. Gaupe og ulv er registrerte skadevoldere blant freda rovvilt, men med en nedgang i skadeomfang de siste 2 åra. Fordi dyra går inngjerdet, ofte nær gårder og boliger, blir en stor del av de rovdrydrepte husdyra oppdaget raskt, og andel av tapene som er dokumentert er derfor langt høyere i Østfold enn i andre fylker.

OPPTREDEN VED FUNN AV HUSDYRKADAVER

- ❖ La kadaver ligge mest mulig urørt, men dekk det til slik at ikke åtselere kommer til.
- ❖ Merk funnsted, gjerne med plastpose i tre eller lignende.
- ❖ Beskriv funnsted og kryss av på kart om mulig.
- ❖ Fotografer kadaver om mulig fra ulike vinkler.
- ❖ **Meld fra** til nærmeste rovviltkontakt eller regionansvarlig i **SNO snarest mulig** – bevis forsvinner fort!

ERSTATNING FOR SKADER PÅ HUSDYR VOLDT AV FREDA ROVVILT

Dersom eier har mistanke om at skader på husdyr er forårsaket av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn kan han søke sine tap erstattet av staten. Med husdyr forstås her sau, geit, storfe, hest, gjeterhund, vokterhund og jakthund i bruk under lovlig jakt og trening. Egne søknadsskjemaer kan fåes ved henvendelse til Fylkesmannens miljøvernavdeling. Søknaden **skal** sendes til Fylkesmannen i søkerens bostedsfylke **innen 1. november** i tapsåret!

TILSKUDD TIL SKADEFOREBYGGENDE OG KONFLIKTDEMPENDE TILTAK

Forebygging av rovviltskader på husdyr og gjennomføring av konfliktdempende tiltak er en prioritert oppgave i rovviltforvaltningen. Det kan ytes tilskudd til private tiltak for å hindre eller begrense skader samt dempe konflikter. Aktuelle tiltak kan f. eks. være oppføring av rovdyrbeskyttende gjerder i områder med fare for ulveangrep.

Informasjon om ordningen fås på kommunenes landbrukskontor eller hos fylkesmennene. Søknad om tilskudd skal sendes fylkesmannen i bostedsfylket.

ROVVILT I REGION 4 AKTUELLE ADRESSER OG TELEFONER

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Kontaktperson Asle Stokkerei
Adresse: Pb. 8111 Dep., 0032 Oslo
Telefon: 22 00 36 56, mob. 951 70 510
e-post: postmottak@fmoa.no
Internett: www.fylkesmannen.no

Fylkesmannens i Østfold

Kontaktperson Åsmund Fjellbakk
Adresse: Postboks 325, 1502 Moss
Telefon: 69 24 71 00, mob. 480 60 507
e-post: postmottak@fmos.no

Rovviltnemnda i Oslo, Akershus og Østfold

Leder: Ingrid Willoch, tlf. 928 37159
e-post: ingrid.willoch@ostfold-f.kommune.no
Sekretariat: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Statens Naturoppsyn (SNO)

v/ Regionalt rovviltansvarlig Jan Huseklepp Wilberg, **adr.:** Gamle Eidsvoll St., 2080 Eidsvoll
Tlf: 63 95 14 30, mob. 916 74 730
e-post: jan.wilberg@dirnat.no
Internett: www.naturoppsyn.no
Naturoppsyn Østfold, medarbeider rovvilt: Jan-Erik Eggen, **adr:** Johan Stangs pl. 3, 1767 Halden, **tlf.:** 69 18 81 60 fax: 69 18 81 61
mob. 95 96 75 07 **e-post:** jan-erik.eggen@dirnat.no

ROVVILTINFORMASJON 2005

NYE FORVALTNINGSREGIONER FOR ROVVILT – ROVVILTNEMND I REGION 4 (OSLO, AKERSHUS OG ØSTFOLD)

Informasjon om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe:

- Rovviltforvaltningen – ny forvaltningsregion og rovviltnemnd
- Opptreden ved interessante observasjoner
- Opptreden ved funn av husdyrkadaver
- Erstatning for skader på husdyr voldt av freda rovvilt
- Tilskudd til skadeforebyggende og konfliktdempende tiltak
- Aktuelle personer, adresser og telefoner

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Fylkesmannen i Østfold

Nye forvaltningsregioner for rovvilt

Etablering av rovviltneimnd i Region 4 (Oslo, Akershus og Østfold)

Fra og med 2005 er Norge delt inn i 8 forvaltningsregioner for rovvilt i henhold til forskrift om forvaltning av rovvilt. Det er opprettet egne rovviltneimnder for hver region, med folkevalgte representanter fra fylkeskommunene. Fylkene Oslo, Akershus og Østfold utgjør region 4. Rovviltneimnda har ansvaret for den praktiske rovviltforvaltningen i sin region, herunder utarbeidelse av forvaltningsplan, tildeling av kvoter for betinget skadefelling, fastsetting av kvoter for kvotejakt etter gaupe mm. Fylkesmannen i Oslo og Akershus er sekretariat for rovviltneimnda i denne regionen.

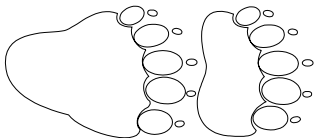
Fylkesmannens Miljøvern- og landbruksavdeling har oppgaver i rovviltforvaltningen knyttet til:

- kunnskap om forekomster og bestander av freda rovvilt i fylket.
- Iverksetting av fellingstillatelse på skadegjørende individer av freda rovvilt
- ansvaret for å behandle søknader om erstatning for husdyr tatt av freda rovvilt
- veiledning forebygging av rovviltskader og konfliktdemping.
- FM i Oslo og Akershus er sekretariat for rovviltneimnda i region 4.

Statens naturoppsyn (SNO)

Har oppgaver knyttet til oppsyn, dokumentasjon og kartlegging vedrørende store rovdyr.

- dokumentasjon av mulige rovviltskader på husdyr
- undersøkelse av rovviltmeldinger
- bestandskartlegging store rovdyr
- Forebygging av faunakriminalitet
- Kontroll ved lisensfelling og kvotejakt
- bistand til skadefelling/ettersøk ved behov.

SNO'S ROVVILTKONTAKTER I REGION 4

Navn Adresse	Tlf. privat (P) kontor (A) Mobil (M)	Ansvarsområde / kommuner
Egil Johannessen Markvn. 13 B, 1406 Ski	P: 64 87 43 44 M: 908 52 795	Follokommunene og Østmarka
Hans Petter Klokkerengen 2080 Eidsvoll	P: 63 92 25 50 M: 915 99 040	Øvre Romerike/ Romerike vest for Glomma
Ole Randin Klokkerengen 2080 Eidsvoll	P: 63 92 25 50 M: 915 99 450	Øvre Romerike/ Romerike vest for Glomma
Gunnar Holt Nilsen Sandungskalven, 0890 Oslo	P: 22 42 10 43 M: 908 43 586	Nordmarka og vestfylket Oslo, Nittedal, Bærum og Asker
Ole Kristian Sauge 1930 Aurskog	P: 63 86 43 90 M: 913 63 204	Akershus øst for Glomma
Torbjørn Foss Levernes 1890 Rakkestad	P: 69 22 44 81 A: 6917 47 39 M: 906 57 973	Sør for E18, øst for Glomma. Marker, Eidsberg, Rakkestad, Sarpsborg, Aremark, Halden
John Sigmund Moen 1950 Rømskog	P: 69 85 92 81 M: 92 66 88 21	Rømskog, Marker, Trøgstad, (Aurskog- Høland).
Bernt Sanderød Veslenga 1592 Våler i Ø.f.	P: 69 28 98 36 M: 917 16 390	Våler
Torbjørn Tveter Festningsåsen, 1860 Trøgstad	P: 69 82 64 74 M: 976 85 244	Trøgstad, Marker, Eidsberg, Askim, Spydeberg, Hobøl
Kay Wammer Berger 1892 Degernes	P: 69 22 27 01 M: 951 83 779	Sør for E18, vest for Glomma. Skiptvet, Spydeberg, Hobøl, Våler, Moss, Rygge, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg

NETTVERKET AV ROVVILTKONTAKTER

Statens naturoppsyn (SNO) har godt skolerte rovviltkontakter i regionen, som er engasjert på timebasis for å **utføre** deler av feltarbeidet ved **skadedokumentasjon og bestandskartlegging**. Det er svært viktig at disse nyttes aktivt til å utrede situasjoner der det er mistanke om at freda rovvilt er involvert. Dette er nærmest **en forutsetning** for at skadedokumentasjonen skal gi grunnlag for **erstatningsutbetaling**. Dette er også viktig i forhold til bestandskartlegging og det grunnlag den gir for bestandsvurderinger som gjøres, for eksempel ved fastsetting av kvoter for gaupejakt. Når en skade

eller rovviltmelding er registrert av en rovviltkontakt, blir et utfyllt skjema med opplysningene sendt inn til SNO's regionalt rovviltansvarlige, som kvalitetssikrer dette og legger opplysningene inn i en sentral rovvilt database. Her er opplysningene tilgjengelige for forvaltningen og forskningsmiljøene, og blir benyttet ved behandling av erstatningssøknader og som grunnlag i bestandsovervåking av store rovdyr. En kan også finne opplysninger på en internett-versjon: <http://dnweb5.dirnat.no/rovbase/viewer.htm>

STATUS FOR FREDA ROVVILT I REGION 4

Det har vært en høy og stabil *gaupe*bestand gjennom 90 år. Arten reproducerer nå i hele regionen. I Østfold er den tetteste bestanden å finne langs svenskegrensa. *Bjørn* streifer jevnlig gjennom områdene øst for Glomma. Regionen har hatt fast tilhold av *ulv* siden 1995. *Jerv* streifer år om annet innom nord i Akershus.

Nasjonale bestandsmål for regionen:

- Gaupe: 6 ynglinger
- Ulv: 3 ynglinger innefor forvaltningsområdet i samarbeid med region 5 (Hedmark)

Ingen særskilte bestandsmål for bjørn, jerv og kongeørn (jfr. forskrift om forvaltning av rovvilt, §§3 og 4).

OPPTREDEN VED INTERESSANTE SYNS- OG SPOROBSERVASJON

Dersom du ser noe du tror kan være en av de fire store rovdyra er vi svært takknemlig for å få slike meldinger til nærmeste SNO rovviltkontakt eller regionansvarlig i SNO. Det samme gjelder spor- og sportegn som forbindes med disse dyra. Alle meldinger tas alvorlig, og behandles med diskresjon – så ingen trenger frykte for å bli hengt ut eller latterliggjort!

Normalt kreves funn utover synsobservasjon, som kan undersøkes i felt (f. eks. spor på snø) for at melding anses dokumentert. Dersom det finnes gode bilder vedlagt meldingen vil det hjelpe til med dokumentasjonsarbeidet.